

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE

Pentru modificarea și completarea Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat și a legii nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune

Beneficiile de asistență socială reprezintă o formă de suplimentare sau de substituire a veniturilor individuale/familiale obținute din muncă, în vederea asigurării unui nivel de trai minimal, precum și o formă de sprijin în scopul promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții anumitor categorii de persoane ale căror drepturi sociale sunt prevăzute expres de lege.

Beneficiul de asistență socială sub forma venitului minim garantat se acordă persoanelor singure sau familiilor, dacă venitul net lunar al persoanei singure sau al familiei este mai mic decât venitul minim garantat, la cererea expresă a acestora, în urma unei anchete sociale periodice efectuate de către autoritățile locale și sunt plătite de către agențiile pentru plăți și inspecție socială județene. Din datele publicate de către Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, în luna decembrie 2020, în evidențele agenției erau înregistrate 176.674 persoane beneficiare ale venitului minim garantat, iar plățile efectuate pentru luna decembrie 2020 au fost de 46,9 milioane lei.

Beneficiarii de ajutor social, apți de muncă, trebuie să muncească, să devină independenți de ajutorul de la stat, să își poată întreține familia. Amendamentul adus legii nr. 416/2001 prin care dacă refuză un loc de muncă, aceștia nu mai primesc ajutorul social a avut beneficiul așteptat în sensul că a redus numărul de dosare de ajutoare de tip social cu circa 50.000. Din datele Agenției Naționale pentru Plăți și Inspecție Socială, în anul 2020, din aproximativ 170.000 familii beneficiare de ajutor social, pentru aproximativ 700 a fost încetată plata, din cauza refuzului unui loc de muncă.

De aceea, următorul pas trebuie să fie integrarea pe piața muncii a acestor persoane. Fără un loc de muncă, aceste persoane rămân dependente de ajutoarele de la stat. Și nu putem ajutoarele sociale fără a pune în loc măsuri de sprijin pentru obținerea unui venit prin muncă, cu forme legale. În prezent, agențiile județene pentru ocuparea forței de muncă (AJOFM) se ocupă doar formal de susținerea beneficiarilor de ajutor social în identificarea unui loc de muncă, pot trece și câteva luni fără să existe o comunicare cu aceștia în afara emiterii adeverinței lunare că nu au refuzat loc de muncă. În unele localități, această adeverință este trimisă direct primăriilor, persoanele nici nu mai ajung la sediul agenției județene de ocupare a forței de muncă.

Pe de altă parte, nici serviciile publice de asistență socială/direcțiile de asistență socială din primării, care cunosc cel mai bine nevoile și condițiile de trai ale acestor persoane (în urma anchetei sociale realizată pentru acordarea ajutorului social) nu cunosc dificultățile de angajare a persoanelor apte de muncă astfel încât agențiile județene pentru ocuparea forței de muncă să poată avea un punct de plecare în profilarea acestor persoane și în potrivirea cu oferta de muncă înregistrată. Antreprenorii caută forță de muncă dar nu ajung să întâlnească cererea de muncă reprezentată de persoanele beneficiare de ajutor social.

Prin urmare, scopul propunerii legislative este de a asigura pe termen lung creșterea veniturilor beneficiarilor de venit minim garantat, prin sprijinirea în găsirea unui loc de muncă sau în realizarea unui curs de formare profesională (cursuri de calificare/reprofesionalizare) în vederea ocupării unui loc de muncă.

În acest context, proiectul de act normativ vizează modificari ale prevederilor Legii nr. **416/2001 privind venitul minim garantat**, astfel:

- în situația în care un membru al familiei realizează venituri în baza unui contract individual de muncă, raport de serviciu sau a altei forme legale de angajare, sau desfășoară activități independente ori agricole (la valoarea salariului minim brut pe țară) să beneficieze de ajutorul social, pentru o perioadă de 3 luni de la semnarea contractului de muncă, maxim o dată pe an. Astfel că, pentru a stimula angajarea în muncă, pe o perioadă de 3 luni se va putea cumula valoarea ajutorului social cu salariul.
- Pentru sprijinirea persoanelor care lucrează ca zilier în a-și căuta un loc de muncă, acestea trebuie să fie înregistrate în baza de date a Agenției Județene a Ocupării Forței de Muncă și să fie luate în considerare ca persoane aflate în căutarea unui loc de muncă; munca ca zilier trebuie să fie doar o etapă, nu un status quo pentru toată viața;
- Documentele pentru acordarea ajutorului social să poată fi depuse și în format electronic;
- Asistentul social/persoana care se ocupă de asistența socială din cadrul primăriei are un rol major pentru identificarea dificultăților de angajare ale beneficiarilor de ajutor social, pentru cunoașterea acestora și îndrumarea lor funcție de aptitudini/experiență. Astfel, se propune ca în formularul anchetei sociale să existe

o secțiune privind dificultățile de integrare pe piața muncii ale beneficiarului de ajutor social.

- evidența beneficiarilor de ajutor social, apti de muncă, va fi publicată, cu respectarea prevederilor legale privind protejarea datelor cu caracter personal, atât în pagina de internet a unităților administrativ teritoriale cât și pe pagina de internet a agenției teritoriale pentru ocuparea forței de muncă și va conține informații privind profilul de angajare al fiecărei persoane;
- se urmărește întărirea rolului Agenției Județene de Ocupare a Forței de Muncă în procesul de angajare și menținere a locurilor de muncă pentru beneficiarii de ajutor social; astfel, agenția va avea un rol activ în consilierea persoanelor chiar și după angajare pentru o perioadă de 3 luni începând cu prima zi de muncă;
- Integrarea pe piața muncii a persoanelor beneficiare de ajutor social, apte de muncă, trebuie să constituie indicator de evaluare a performanțelor anuale atât la nivelul agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă cât și la nivelul personalului serviciului public de asistență socială din subordinea consiliului local sau, după caz, la nivelul persoanelor cu atribuții în domeniul asistenței sociale din aparatul propriu de specialitate al primarului;

Menționăm că prin implementarea acestor măsuri estimăm înregistrarea unor economii la bugetul de stat ca urmare a creșterii veniturilor beneficiarilor de ajutoare sociale odată cu identificarea unui loc de muncă, cu forme legale.

Proiectul de act normativ vizează modificari ale prevederilor Legii nr. **196/2016 privind venitul minim de incluziune**, astfel:

- în situația în care un membru al familiei realizează venituri în baza unui contract individual de muncă, raport de serviciu sau a altei forme legale de angajare sau desfășoară activități independente ori agricole (la valoarea salariului de bază minim brut garantat în plată) să beneficieze de ajutorul de incluziune, pentru o perioadă de 3 luni de la semnarea contractului de muncă, maxim o dată pe an. Astfel că, pentru a stimula angajarea în muncă, pe o perioadă de 3 luni se va putea cumula valoarea ajutorului de incluziune cu salariul.
- Se elimină schimbul de documente (liste) între AJPIS și AJOFM în vederea verificării dacă persoanele au refuzat un loc de muncă sau participarea la un curs de formare. AJPIS va menționa (într-o căsuță specială) în platforma electronică persoanele apte de muncă, până la data de 5 ale lunii, apoi AJOFM va menționa

(la fel într-o căsuță specială) persoanele care au refuzat loc de muncă/curs de formare, până la data de 10 ale lunii.

- ANPIS va efectua lunar verificări în Sistemul informatic pentru verificarea menținerii condițiilor care au dus la acordarea ajutorului de incluziune.

Măsurile care au impact bugetar vor intra în vigoare începând cu anul 2022, în vederea bugetării eventualelor cheltuieli publice necesare.

Având în vedere argumentele prezentate, supunem Parlamentului României spre dezbatere și adoptare prezenta propunere legislativă.

Inițiator:

Victoria-Violeta Alexandru

Florin-Claudiu Roman

Tabel inițiatori

Nr. crt	Nume	Prenume	Grup parlamentar	Semnatura
1	MOISIN	RA DU - MARIN	PNL	
2	JARCA	GLAD - AUREL	PNL	
3	CIOIU	CATĂLINA	PNL	
4	MOLNAR	ERVIN	PNL	
5	BACINT	LIVIU - IOAN	PNL	
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				